

[Ishkhanyan protiv Armenije](#)¹ (broj 5297/16), 13.2.2025.

Član 3. Ek – *ratione materiae* nedopustiv

Povreda člana 5.1

Podnosilac predstavke je Hovhannes Ishkhanyan, armenski državljanin.

Predmet se odnosi na razbijanje masovnih protesta protiv poskupljenja električne energije održanih u Centru Jerevana u junu 2015. i kasnijim hapšenjima podnosioca predstavke.

Podnosilac predstavke se, između ostalog, žalio da je njegovo naknadno lišenje slobode bilo protupravno i izvršeno u nedostatku ikakvih osnova (član 5. Ek - pravo na slobodu i sigurnost). Također se žali na duže vrijeme koje je proveo u policijskom pritvoru u mokroj odjeći, bez hrane i vremena za odmor, što predstavlja nečovječno postupanje (član 3. - zabrana nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja).

Član 5.1 Ek

Evropski sud je zaključio da je podnosilac predstavke bio žrtva masovnog hapšenja – bez ikakve individualizirane procjene kažnjivosti u njegovim postupcima. Jedini dostupni službeni dokumenti koji su sastavljeni u vezi s njegovim lišenjem slobode ukazuju na različite pravne osnove i ne sadrže nikakve detalje o stvarnim radnjama koje se pripisuju podnosiocu predstavke. Stoga se ne može reći da je hapšenje podnosioca predstavke bilo utemeljeno na osnovanoj sumnji da je počinio krivično djelo. Štoviše, njegovo stavljanje u policijski pritvor nije slijedilo zakonom propisanu proceduru jer, iako je bio de facto osumnjičenik za krivično djelo (a time i uhapšena osoba prema domaćem zakonu), nije sastavljen zapisnik o njegovom lišavanju slobode (kao što je propisano članom 1311. ZKP-a).

Član 3. Ek

*Evropski sud je istakao da je podnosilac predstavke u svojoj krivičnoj prijavi naveo da je bio podvrgnut nečovječnom i ponižavajućem postupanju zbog toga što je nekoliko sati držan u policijskom pritvoru u mokroj odjeći, bez hrane i mogućnosti odmora. Te je pritužbe ponovio u svojim žalbama na odluke istražitelja; međutim, tokom razgovora od 16. marta 2016. i u prisutnosti svog advokata, podnosilac predstavke je nedvosmisleno izjavio da su s njim dobro postupali u policijskoj stanici i da mu nije bilo hladno bez obzira na njegovu mokru odjeću (za razliku od D.H. i drugi protiv Sjeverne Makedonije, br. 44033/17, stav 37, 18. jula 2023.). S obzirom na takve okolnosti, Evropski sud je istakao da se ne može reći da je podnosilac predstavke bio podvrgnut bilo kakvom postupanju suprotnom članu 3. Konvencije. Umjesto toga, njegov se prigovor u biti odnosi na dužinu vremena koje je proveo u policijskom pritvoru, o čemu će je Evropski sud u ovom predmetu donio zaključak. Slijedi da je prigovor na osnovu člana 3. nespojiv *ratione materiae* s odredbama Konvencije.*

[Macharik protiv Češke](#) (broj 51409/19), 13.2.2025. godine

Povreda člana 8. Ek

Nema povrede člana 6.1 Ek

¹Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Podnositeljica predstavke je Michaela Macharik, državljanka Češke.

Predmet se odnosi na osudu gospođe Macharik za saučesništvo u utaji poreza u martu 2015. godine.

U okviru istrage, 14. novembra 2011. godine donesena je sudska naredba na osnovu člana 88a. Zakona o krivičnom postupku u kojem se navodi da pružalac komunikacijskih usluga mora obezbijediti policiji sve podatke o prošlom telekomunikacionom saobraćaju koji je prolazio kroz poštansko sanduče određene kompanije. E-mailovi podnositeljice predstavke bili su među onima koje je pregledala policija.

Pozivajući se na član 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje), član 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života) i član 13 (pravo na efikasan pravni lijek), gđa Macharik se posebno žali da nije postojao pravni osnov za dobijanje njenih mejlova, te je njena osuda zasnovana na dokazima koji su bili pribavljeni kršenjem člana 8. Konvencije.

Član 8. Ek

Evropski sud je, između ostalog, istakao da je, prvo, Okružni sud u Pragu naložio pružatelju komunikacijskih usluga da policiji stavi na raspolaganje sadržaj poštanskog sandučića M.P.-a, uključujući komunikaciju putem e-pošte podnositeljice predstavke, iako je očito da domaći zakon nije dopuštao pružateljima usluga pohranjivanje sadržaja takve komunikacije. Štoviše, sudovi se nisu na odgovarajući način pozabavili konkretnim pritužbama podnositeljice predstavke iznesenim u tom pogledu u vezi s dužnošću povjerljivosti pružatelja usluga (vidi, mutatis mutandis, Azer Ahmadov protiv Azerbajdžana, br. 3409/10, stav 73, 27. juli 2021.). Ni Vlada nije pobila argumente podnositeljice predstavke u prilog ovim prigovorima. Drugo, način na koji su domaći sudovi tumačili i primjenjivali relevantne zakonske odredbe bio je nekoherentan i pokazao je nedostatak jasnoće relevantnog pravnog okvira (vidi, mutatis mutandis, Lia protiv Malte, br. 8709/20, stav 67, 5. maj 2022.).

Evropski sud je zaključio da je tumačenju i primjeni domaćeg prava u podnositeljevom slučaju nedostajalo jasnoće i dosljednosti te stoga nisu bili predvidljivi u smislu člana 8. Konvencije. Uplitanje u prava podnositelja zahtjeva prema članu 8. stoga nije bilo "u skladu sa zakonom". Evropski sud je smatra da nije potrebno ispitati je li miješanje u ovom predmetu slijedilo jedan ili više legitimnih ciljeva ili da li je bilo nužno u demokratskom društvu u smislu člana 8. stav 2.

Člana 6.1. Ek

Prilikom utvrđivanja je li postupak u cjelini bio pravičan, s jedne strane, uzimajući u obzir način na koji su počinitelji djelovali i sudjelovanje podnositeljice predstavke, a s druge strane, relativno blago miješanje u prava podnositeljice predstavke prema članu 8. i činjenicu da su njena prava na odbranu propisno poštovana, Evropski sud je utvrdio da ukupna pravičnost suđenja nije bila nepovratno oštećena prihvaćanje pobijanih dokaza.

P. protiv Poljske (broj 56310/15), 13.2.2025. godine

Povreda člana 10. Ek

Podnosilac predstavke je K.P., državljani Poljske koji je rođen 1980. godine i živi u Koszalinu (Poljska). On je profesor engleskog i poljskog jezika.

K.P. je homoseksualac i pod pseudonimom je pisao ilustrirani dnevnik homoseksualca na internet stranici za odrasle, sve dok ga direktor njegove škole nije pozvao na razgovor u julu 2013. godine. Predmet se odnosi na smjenu podnosioca predstavke sa funkcije nastavnika odlukom Nastavničke disciplinske komisije da je povrijedio “dostojanstvo nastavničke profesije”.

Pozivajući se na članove 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), član 10 (sloboda izražavanja) i član 14 (zabrana diskriminacije), K.P. navodi, posebno, da je otpušten zbog svoje seksualne orijentacije, te da je zaključkom Disciplinske komisije o neetičnosti bloga kojeg je pisao prekršeno njegovo pravo na slobodu izražavanja.

Evropski sud je zaključio da domaće vlasti nisu pružile “relevantne i dovoljne razloge” za otpuštanje podnosioca predstavke s njegovog položaja. Čak i uz dopuštanje određenog polja slobodne procjene, ne može se smatrati da je lična blogerska aktivnost podnosioca predstavke ugrozila zaštitu morala maloljetnika na način koji opravdava sankciju koja mu je izrečena. Stoga, miješanje u njegovo pravo na slobodu izražavanja niti je odgovaralo hitnoj društvenoj potrebi, niti je bilo srazmjerno legitimnom cilju kojem se navodno težilo. Stoga nije bilo “neophodna mjera u demokratskom društvu”. Slijedi da je došlo do povrede člana 10. Konvencije.